

Finnpartnership: Ylemmän keskitulotason maat (UMIC) ja suorat kehitysvaikutukset

Kehityspoliittinen osasto / KEO-20
Ulkoministeriö

Suorat kehitysvaikutukset ja niihin vaikuttavia osa-alueita

- Työ
- Taloudellinen kehitys
- Oppiminen
- Vastuullisuus
- Sosiaalinen kehitys
- Energia, luonnonvarat, vesi
- Ympäristö
- Konfliktimaat ja hauraat valtiot

Työpaikkojen luominen perustoimintaa. Eli pelkkiä määrällisiä työpaikkatavoitteita ei voida pitää ”suorina kehitysvaikutuksina”

- Työpaikkojen luominen naisille ja nuorille
- Työpaikkojen luominen vammaisille ihmisille, etnisiin tms. vähemmistöihin kuuluville ihmisille, alkuperäiskansoille, pakolaisille, evakoille, HIVin kanssa eläville ihmisille, muille helposti syrjäytyville ryhmille
- Epäsuorien työpaikkojen luominen alihankkijoille, palveluntuottajille, arvoketjun muille toimijoille
- Työolojen parantaminen (mm. työturvallisuus, työterveys, työsuhdeturva, palkkataso, työaika, äitiys- ja isyysloma ja -edut, oikeus palata samaan työhön äitiysloman tms. jälkeen, sekä muu työhön liittyvä sosiaaliturva)
- Osaamisen siirtoa edistävien ohjelmien kehittäminen, esim. paikallisten ihmisten kapasiteetin kehittäminen johto- ja asiantuntijatehtäviin; rotaatio-ohjelmat Suomen ja kehitysmaan välillä
- Työntekijöiden järjestäytymisoikeuden edistäminen
- Sosiaaliturvamaksujen kerääminen, työnantajan osuuden maksaminen
- Kapasiteetin kehittäminen työnvälityksen parantamiseksi
- Arvoketjun toimijoiden saaminen osaksi virallista taloutta
- Aloitteellisuus / johtajuus työasioiden edistämiseksi

Taloudellinen kehitys

- Talouden monipuolistumisen edistäminen maassa, jossa yli 50 % maan bkt:stä tulee yhdestä tuotteesta, keskittymällä muualle kuin päätuotesektorille
- Sijoittuminen köyhille alueille, esim. valtakunnan keskitasoa köyhemmille alueille, myös kaupunkien slummit
- Paikallisten yritysten, erit. mikro- ja pk-yritysten, naisten yritysten ja helposti syrjäytyvien ryhmien yritysten osallistaminen arvoketjuihin
- Fyysisen infrastruktuurin sekä sähkö- ja tietoliikenneinfrastruktuurin kehittäminen siten, että hyödyttää laajempaa yhteisöä, esim. joukkoliikenne, feeder roads
- Teknologian siirto, esim. tuottajien, alihankkijoiden, asiakkaiden, arvoketjun muiden toimijoiden, julkisen sektorin, paikallisyhteisön, kansalaisyhteiskunnan tai elinkeinoelämän hyväksi
- Vammaisten ihmisten, etnisiin tms. vähemmistöihin kuuluvien ihmisten, alkuperäiskansojen, pakolaisten ja evakkojen, HIVin kanssa elävien ihmisten, muiden helposti syrjäytyvien ryhmien yritystoiminta ja kaupankäyntimahdollisuudet sekä heidän osaamisen hyödyntäminen siten, että ko. ryhmät hyötyvät siitä
- Talouden saaminen viralliseksi, erit. alihankkijat ja muut arvoketjun toimijat
- Arvoketjun vastuullisuuden sertifiointi
- Hankinnat merkittävässä määrin köyhemmistä maista tai UMIC:n sisältä köyhiltä alueilta
- Hankinnat siten, että paikallisten tuotteiden / palvelujen osuus tuotannosta on merkittävä
- Merkittävän ”lisäisen” yksityisen ja julkisen rahoituksen kanavoiminen kestäväan kehitykseen (pl. Suomen kehitysyhteistyörahoitus)
- Veronkeräämisjärjestelmän ja julkisen taloushallinnon kehittämiseen osallistuminen, esim. maksamalla veroja, jotka menevät valtion budjettiin

Oppiminen

- Ammatillisen, teknisen ja yrittäjäyyskoulutuksen tarjoaminen yli oman tarpeen ja siten, että koulutus tuottaa virallisesti hyväksytyn tutkinnon
- Ammatillisen, teknisen ja yrittäjäyyskoulutuksen tarjoaminen vammaisille ihmisille, etnisiin tms. vähemmistöihin kuuluville ihmisille, alkuperäiskansoille, pakolaisille, evakoille, HIVin kanssa eläville ihmisille, muille helposti syrjäytyville ryhmille
- Oppisopimus- ja ammattikoulutusjärjestelmien kehittäminen, harjoittelu- ja oppisopimuspaikkojen tarjoaminen siten, että koulutus tuottaa virallisesti hyväksytyn tutkinnon
- Ihmisille, joilla ei ole peruskoulutusta: peruskoulutukseen osallistumisen mahdollisuus osana työtä/työaikana
- Peruskurssien järjestäminen työntekijöiden oikeuksista ja työsuojeleasioista
- Tietotekniikan käytön edistäminen innovatiivisen taloudellisen ja sosiaalisen toiminnan sekä poliittisen osallistumisen ja vaikuttamisen kehittämiseksi
- Tietotekniikan käyttö tasavertaisen oppimisen / opettamisen skaalaamiseksi

Vastuullisuus

- Koulutus-, terveys-, sosiaali- ja turvallisuuspalvelujen ulottaminen henkilöstön ulkopuolelle
- Muu yhteisökehittäminen, esim. elämäntaidot, hiv/aids- ja muu terveysvalistus, vesi- ja sanitaatiosysteemit
- Hankintaketjun läpinäkyvyyden edistäminen ja sen tarkastaminen ja sertifiointi
- Yritysten kapasiteetin kehittäminen hankintaketjun läpinäkyvyyden varmistamiseksi
- Paikallisten yritysten mobilisoiminen yritysvastuun edistämiseen (esim. Global Compactin paikallisverkoston perustaminen/vetovastuu)
- Aktiivisuus jollakin yritysvastuun osa-alueella, esim. liike-elämä ja ihmisoikeudet
- Hallinnon, kansalaisyhteiskunnan ja yksityisen sektorin kapasiteetin kehittäminen vastuullisuuskysymyksissä
- Maakohtaisen korruption vastaisen / hyvän hallinnon / ihmisoikeusohjelman laatiminen ja sen noudattaminen
- Ihmisoikeuksien (ml. maa- ja ihmisoikeudet) seuranta-, valitus- ja korvausmekanismien tukeminen kansallisella tasolla
- Yrityksen sisäisen, läpinäkyvän valitus- ja korvausmekanismin kehittäminen ja sen toimeenpanoon sitoutuminen

Sosiaalinen kehitys

- Tuotteiden / palvelujen tuottaminen, joilla on erityisiä myönteisiä vaikutuksia köyhimpien ihmisten, vammaisten, etnisiin tms. vähemmistöihin kuuluvien ihmisten, alkuperäiskansojen, pakolaisten ja evakkojen, HIVin kanssa elävien, muiden helposti syrjäytyvien ryhmien hyvinvointiin ja ovat heidän saavutettavissa (affordable)
- Tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistäminen, niihin liittyvän valitusmekanismin kehittäminen
- Perinteisiin sukupuolirooleihin ja -jakaumaan perustuvan työvoimarakenteen muuttaminen, ml. sukupuolikiintiöiden selvittäminen ja raportointi
- Sosiaalisen infrastruktuurin kehittäminen työyhteisön hyväksi, esim. päiväkodin perustaminen
- Sosiaalisen infrastruktuurin kehittämiseen osallistuminen kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla työyhteisön ulkopuolella
- Esteettömyyden parantaminen
- Työpaikan ulkopuolisen kulttuuritoiminnan edistäminen

Energia, luonnonvarat, vesi

- Uusiutuvan energian tuotannon lisääminen yli oman tarpeen
- Uusiutuvan energian jakelun tehostaminen
- Energian käytön tehostuminen tai väheneminen
- Uusiutuvan energian käytön lisääminen omassa tuotannossa
- Luonnonvarojen ja valmistettavien materiaalien käytön tehostuminen tai väheneminen
- Veden käytön tehostuminen tai väheneminen, suljettujen kiertosysteemien kehittäminen
- Ympäristöystävällisen kierrätyksen lisääminen
- Köyhimpien ihmisten, naisten, vammaisten, etnisiin tms. vähemmistöihin kuuluvien ihmisten, alkuperäiskansojen, pakolaisten ja evakkojen, HIVin kanssa elävien, muiden helposti syrjäytyvien ryhmien oikeudenmukaisten mahdollisuuksien edistäminen hyötyä uusiutuvasta energiasta, luonnonvaroista ja vesivaroista
- Luonnonvaroista saatavien tulojen tasa-arvoisen ja oikeudenmukaisen jakautumisen edistäminen
- Luonnonvarasektoreilla toimittaessa ihmisoikeus-, ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten arviointien tekeminen

Ympäristö

- Jätteiden, vaarallisten aineiden, saasteiden, likaantumisen tai kasvihuonekaasujen tuotannon väheneminen
- Jätteiden, vaarallisten aineiden, saasteiden, likaantumisen tai kasvihuonekaasujen käsittelyn tehostuminen
- Ympäristöteknologian siirto ja siihen liittyvä kapasiteetin kehittäminen, esimerkiksi tuottajien, alihankkijoiden, asiakkaiden, arvoketjun muiden toimijoiden, julkisen sektorin, paikallisyhteisön, kansalaisyhteiskunnan tai elinkeinoelämän hyväksi
- Tuotteiden / palvelujen tuottaminen, joilla on erityisiä myönteisiä vaikutuksia köyhimpien ihmisten, vammaisten, etnisiin tms. vähemmistöihin kuuluvien ihmisten, alkuperäiskansojen, pakolaisten ja evakkojen, HIVin kanssa elävien, muiden helposti syrjäytyvien ryhmien elinympäristöihin
- Ympäristöystävällisen kierrätyksen lisääminen
- Demonstraatiovaikutus myönteisten ympäristövaikutusten edistämiseksi ja ympäristötietoisuuden lisääminen muualla yhteiskunnassa
- Tuontituotteiden ympäristövaikutusten arviointi ja mahdollinen sertifiointi
- Kaikki e. m. ympäristövaikutukset hankinta- ja arvoketjujen muissa vaiheissa

Konflikti- ja post-konfliktimaat sekä hauraat valtiot

- Ihmisarvoisten työpaikkojen luominen konflikti- tai katastrofialueilla, konfliktien ja katastrofien jälkeisissä olosuhteissa sekä hauraissa valtioissa
- Verojen maksu kansalliseen budjettiin konflikti- tai katastrofialueilla, konfliktien ja katastrofien jälkeisissä olosuhteissa sekä hauraissa valtioissa